

STOWARZYSZENIE GEOPARK WIELKOPOLSKI

Nadrzędnym celem Stowarzyszenia jest dążenie do utworzenia geoparku obejmującego wybitne walory przyrodnicze i kulturowe środkowej Wielkopolski. Cel ten jest realizowany poprzez szerokie wspieranie edukacji mieszkańców regionu i Polski, prowadzenie działalności naukowej, inicjowanie działań ochronnych obszarów i obiektów szczególnie cennych przyrodniczo i kulturowo, rozwój nowych form turystyki, sprzyjających tworzeniu rynku geoproductów regionu i rozwoju usług turystycznych oraz promocja przyszłego geoparku w Polsce i za granicą.

Formami realizacji celów są między innymi: organizowanie konferencji, warsztatów, prelekcji, spotkań naukowych oraz edukacji szkolnej, prowadzenie działalności informacyjnej i promocyjnej, wymiana informacji, wiedzy i doświadczeń między organizacjami ekologicznymi, współpraca z innymi instytucjami, w szczególności administracją, samorządem, lokalnymi grupami działania, biznesem, placówkami akademickimi i szkołami.

ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY

ADRES

Stowarzyszenie Geopark Wielkopolski
ul. Bogumiła Krygowskiego 10
61-680 Poznań
wielkopolskaglacjalna.pl

SKONTAKTUJ SIĘ Z NAMI

e-mail: wielkopolska.glacjalna@gmail.com
tel. +48 602 713 998

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Projekt

***W poszukiwaniu unikalnych elementów krajobrazu
przyrodniczego i kulturowego: aktywizacja lokalnej
społeczności wokół georóżnorodności na obszarze LGD
Trakt Piastów*** realizowany w ramach Programu Fundusze
Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (FEW)
współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu
Społecznego Plus (EFS+)

Wartość projektu: 459 885,31 PLN
Kwota dofinansowania: 436 701,31 PLN
w tym ze środków europejskich: 367 908,24 PLN

Opis
geostanowiska

GEOSTANOWISKO 6

GLEBY POLIGONALNE

TEMATYKA

Procesy mrozowe zachodzące w strefie peryglacjalnej. Częste wahania temperatury wokół zera, zróżnicowany materiał polodowcowy oraz obecność wody w podłożu sprzyjały procesom formowania poligonów i segregacji osadów. W późniejszym okresie zróżnicowana ekspansja roślinności, podkreślała wytworzone struktury. W ramach analizy porównawczej odwołanie się do współczesnych struktur w strefie polarnej.

CHARAKTERYSTYKA

Zespół gleb poligonalnych widocznych na zdjęciach lotniczych i satelitarnych. Zmienne warunki wilgotnościowe podłoża ujawniają powierzchnię pokrytą wielobokami, które swoją obecność zawdzięczają warunkom jakie panowały na przedpolu lądolodu.

LOKALIZACJA

Obszar między Fałkowem na południu a drogą wojewódzką 194 na północy. Geostanowisko o charakterze wirtualnym (struktury nie są widoczne w terenie).

PROPOZYCJA ZWIEDZANIA

1. [Widok w GoogleMaps](#)
2. [Przeglądarka zdjęć lotniczych i satelitarnych dostępna w Internecie](#)

OPIS I MAPA W INTERNECIE

GoogleMaps

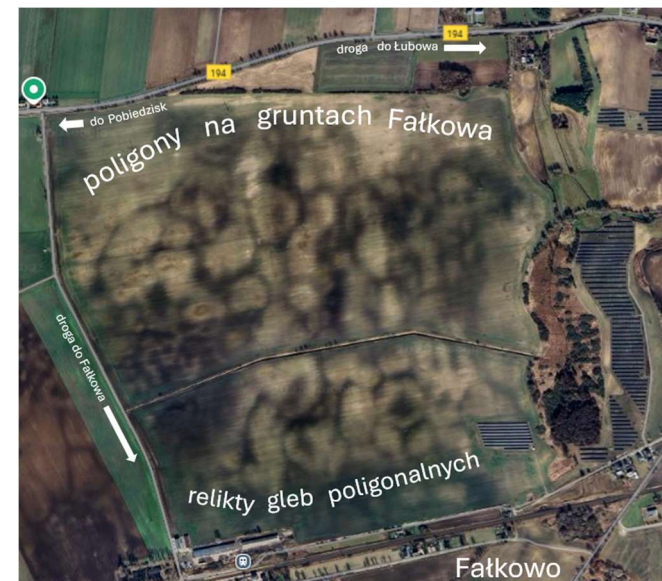
Przeglądarka zdjęć

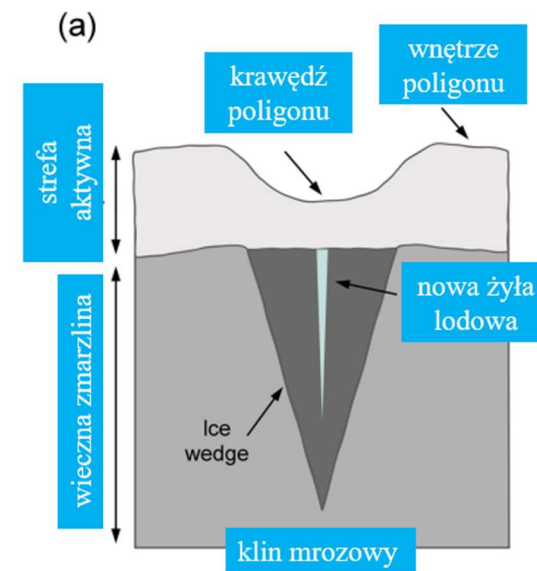
STRUKTURY PERYGLACJALNE

Ślady epoki Wielkiego Chłodu pozostały na naszej ziemi w różnej postaci. Niekiedy są tak bardzo widoczne, jak ciągi pagórków moren czołowych tworzące najwyższe kulminacje terenu, czasami skryte są pod powierzchnią ziemi, jak pokłady gliny, osady torfowe, czy niezwykle specyficzne struktury w gruncie, zwane glebami poligonalnymi. Tworzyły się one tu dawniej: powstawały w czasie zimnego klimatu na przedpolu lądolodu. Ów zimny klimat, jaki panował tu dawniej nazywamy klimatem peryglacjalnym, zaś tereny na przedpolu lądolodu, nazywane są przez geomorfologów strefą peryglacjalną. Współcześnie, klimat taki, określany jako arktyczny, możemy doświadczyć podróżując na duńską Grenlandię lub odwiedzając norweski Spitsbergen. Tam, na przedpolu lądolodu grenlandzkiego czy lodowców spitsbergeńskich, w arktycznych warunkach zachodzą zjawiska, jakie dawniej zachodziły tutaj, na wielkopolskiej ziemi. Wśród czynników rzeźbotwórczych strefy peryglacjalnej wyróżniamy wietrzenie mrozowe, soliflukcję, erozję, akumulację eoliczną, czy deflację.

W okolicach Fałkowa zachowały się struktury powstające w klimatach arktycznych zwane glebami poligonalnymi. Powstają one w warunkach chłodu, przy niskich rocznych sumach opadów, w wyniku powtarzającego się przez wiele lat zamarzania i rozmarzania podłoża, co prowadzi do powolnej segregacji materiału mineralnego i tworzenia na powierzchni gruntu struktur w kształcie wieloboków, czyli poligonów o średnicach kilku lub więcej metrów, przypominających plaster miodu. Powstawanie gleb poligonalnych związane jest ze zmianą objętości zamarzającego gruntu – z partii wyrzuszonych cięższe ziarna zsuwają się na zewnątrz. Partie zewnętrzne wieloboków tworzy grubsza frakcja osadu. Na obrzeżach powstających poligonów, występować mogą mchy, porosty czy trawy i tworzy się płytki poziom próchniczny – nabierający ciemniejszej barwy. Wieloboki takie o ciemnym zabarwieniu na obrzeżach, widoczne są na fałkowskich polach w obrazach satelitarnych i na zdjęciach lotniczych.

Zdjęcie satelitarne z 2026 roku ukazujące struktury poligonalne

Schemat tworzenia się klina mrozowego